

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ
ശ്രീമദ്വേദകടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു
യാദവാദ്യുദയേ മഹാകാവ്യേ

॥ ദ്വിതീയഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| ദ്വിതീയഃ സർഗഃ ||

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരി |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

അമാഗമാനാമനഘേന ഭൂല്ലാ

ധർമസ്യ പൂർണേന ധനാഗമേന |

ദിവൗകസാം ദർശയതാ വിഭൂതിം

ദേവീ ബഭൗ ദൗഹൃദലക്ഷണേന || 2.1 ||

ശൃംഗാരവീരാദ്ഭൂതചിത്രരൂപം

ഗർഭേ ത്രിലോകൈകനിധിം വഹന്ത്യാഃ |

പരാവരക്രീഡിതകർബുരാണി

ദ്വേയാദ്ഭവൻ ദൗഹൃദലക്ഷണാനി || 2.2 ||

അശേഷവേദൈരധിഗമ്യഭൂല്ലാ

സിദ്ധേന സിദ്ധൈശ്ച നിഷേവിതേന |

അമാനുഷീ നൂനമഭൂദയത്താത്

കൃഷ്ണേന കേനാപി രസായനേന || 2.3 ||

ശതഹ്രദാബന്ധുരയാ സ്വകാന്ത്യാ

സഞ്ചാരിജാംബുനദബിംബകൽപാ |

ത്രയുന്തസിദ്ധേന രസായനേന

കാലേന ദേജേ കലധൗതലക്ഷ്മിം || 2.4 ||

മയൂരപിംഘദൃതിദിർമയുഖൈഃ

തത്കാന്തിരന്തർവസതസ്ത്രിയാല്ലഃ |

ശ്യാമാ ബഹിർമൂലസിതാ ബഭാസേ
മംഗൽയരത്താങ്കുരപാലികേവ || 2.5 ||

കാലേ ബഭാസേ വസുദേവപത്യാഃ
കർപൂരലിപ്തേവ കപോലശോഭാ |
ശശിപ്രഭാ സപ്തമഗർഭകാന്തിഃ
ച്യുതാവശിഷ്ടേവ ശനൈരുദീർണാ || 2.6 ||

നവേന്ദുനിഷ്യന്ദനിഭശ്ചകാശേ
വർണഃ പ്രതീകേഷു മധുദ്രവാംഗ്യാഃ |
അന്തഃ സ്ഥിതേന പ്രഥമേന പുംസാ
പ്രവർത്തിതം സത്ത്വമിവാവദാതം || 2.7 ||

കരംബിതാ കിഞ്ചിദിവ പ്രസ്യുക്തൈഃ
തേജോദിരന്തർവസതസ്ത്രിയാല്ലഃ |
മരീചിദിഃ സ്വൈരഭവത് പ്രജാനാം
മംഗൽയരത്താങ്കുരപാലികേവ || 2.8 ||

തസ്യാഃ സുധോൽലാസജുഷഃ കടാക്ഷാഃ
സക്ഷുബ്ബദുഗ്ധാംബുധിസൗമ്യഭാസഃ |
ജഗത്രതയിസൗധവിലേപനാർഹാം
വിതേനീരേ വർണസുധാമപൂർവാം || 2.9 ||

രക്ഷാവിധൗ രാക്ഷസദാനവാനാം
കാരാഗൃഹേ കംസനിയോഗഭാജാം |
സമ്പശ്യമാനാ സകൃദീക്ഷിതാ വാ
സക്ഷോഭയാമാസ മനാംസി സൈഷാ || 2.10 ||

ഭുക്താ പുരാ യേന വസുന്ധരാ സാ
സ വിശ്വഭോക്താ മമ ഗർഭഭൃതഃ |

ഇതി ധ്രുവം സുചനമാചരന്തി
തത്താദ്യശം നാടിതകം തതാന ||2.11 ||

സമാധിസുകേഷത്രക്യഷീവലാനാം
സന്തോഷസന്യാദയമേഘകാന്ത്യാ |
ചകാസ തസ്യഃ സ്തനചുചുകാഭാ
ഗർഭത്രിഷാ ഗാഢമിവാനുലിപ്താ ||2.12 ||

കസ്തുരികാകാമ്യരുചിസ്തുഭീയാ
രദ്യാ ബഭൗ ചുചുകരതകാന്തിഃ |
തദ്ഗർഭസന്ദർശനലോലുപാനാം
അന്തർദ്യശാമഞ്ജനകൽപനേവ ||2.13 ||

പരാവരാണാം പ്രഭവസ്യ പുംസഃ
പ്രകാശകത്വം പ്രതിപദ്യാനാം |
അഭാവയൻ ഭാവിതചേതസസ്താം
വിദ്യാമയീം വിശ്വപിതാമഹീഞ്ച ||2.14 ||

ലിലേഖ വിശ്യാനി ജഗന്ത്യഭിജ്ഞാ
ലീലാഹൃതേ ചിത്രപടേ യഥാർഹം |
പ്രായഃ പ്രജാനാം പതയഃ പ്രതീതാഃ
യൻമാത്യകാഃ സ്വേഷു വിധിഷ്യഭുവൻ ||2.15 ||

നിരാശിഷാം പദ്ധതിമാദദാനാ
നൈശ്ശ്രേയസീം നീതിമുപഘ്ലയന്തി |
പുൺയാശയാ പൂർവയുഗപ്രരോഹം
ഇയേഷ ദേവീ ഭുവനേ വിധാതും ||2.16 ||

അനാപ്തപൂർവം കിമപേക്ഷിതം തേ
കിം ഭുക്തപൂർവേഷ്യധുനോപദദ്യാം |

വയസ്യയാദ്ഭാവവിദ്വാനുയുക്താ
ന കിഞ്ചിദിത്യേവ ജഗാദ നാമാ || 2.17 ||

അനാദരേ ദേവി സഖീജനാനാം
കഥം ന ദുയേത ദയാ തവേതി |
ഉപഹൃതേ സൽലപിതാ മനോജ്ഞൈഃ
ആലോകനൈരുത്തരമാചചക്ഷേ || 2.18 ||

അശേത സാ കാമമജ്ഞാതനിദ്രാ
മാതും പ്രവൃത്തേവ പദാനി ചക്രേ |
അധ്യാന്തേ ലോകാനവധീരയന്തി
ഭദ്രാസനം ഭാവിതപാരമേഷ്യാ || 2.19 ||

പരിക്രമപ്രേക്ഷിതഭാഷിതാദ്വൈഃ
അന്യാഭ്യശൈരാപ്തവിഭാവനീയൈഃ |
മദോപപന്നാ മദലാലസാ വാ
ജിതശ്രമാ വേതി ജ്ഞൈഃ ശശങ്കേ || 2.20 ||

ശേഷേ ശയാനാം ഗരുഡേന യാന്തിം
പദ്മേ നിഷണ്ണാമധിരത്നപീഠം |
ഹയാനനൈരാശ്രിതവന്ദികൃത്യാം
സ്വാമാകൃതിം സ്വപ്നദ്യശാ ദദർശ || 2.21 ||

അന്തഃസ്ഥിതം യസ്യ വിഭോരശേഷം
ജഗന്നിവാസം ദധതീ തമന്തഃ |
തദാത്മനോ വിശ്വമപശ്യദന്തഃ
തർകാതിഗം താദ്യശമദ്ഭൂതം നഃ || 2.22 ||

സുരാസുരാധീശ്വരമൗലിഘാതാത്
വിശീർണജാംബുനദവേത്രശൃംഗം |

ആലക്ഷ്യസന്തോഷമലക്ഷ്യമൻയൈഃ
അനീകനേതാരമവൈക്ഷതാജ്ജിരാത് || 2.23 ||

ത്രിലോകമാംഗൽയനിയേന്ദ്രീവേദ്യാഃ
സഞ്ജീവനീം വാചമുദീരയന്തീ |
നിയോഗയോഗ്യാൻ അനഘപ്രസാദാ
നാകൗകസാം നാമഭിരാജുഹാവ || 2.24 ||

യദ്യുച്ഛയാ യാദവധർമപത്നീ
യാമാഹ ധർമേഷു പരാവരേഷു |
അദ്യുഷ്ടപൂർവാപരയാപി വാചാ
പ്രതിശ്രൂതാ നൂനമഭാവി തസ്യഃ || 2.25 ||

ക്രിയാമുപാദിത്സത വിശ്വഗുപ്താ
കൃതാപരാധ്യേപി കൃപാമകാർഷീത് |
മുനീന്ദ്രവൃത്താ മുഖരീഭവന്തീ
മുക്തിക്ഷമാം വക്തുമിയേഷ വിദ്യാം || 2.26 ||

സതാം ചതുർവർഗഫലപ്രസൂതൗ
നാരായണേ ഗർഭഗതേ നതാംഗീ |
അഭംഗുരാമുനന്തിമാശ്രയന്തീ
സർവസ്യ സാദിത്സത സർവമേകാ || 2.27 ||

കൃശോദരീ കാർശ്യമതീത്യ കാലേ
കേനാപി ധാല്ലാ കൃതവൃദ്ധിയോഗാ |
പരാമഭിഖ്യാം ക്രമശഃ പ്രപേദേ
താരാദിനന്ദാ തനുരൈന്ദവീവ || 2.28 ||

നിഗൂഢമന്തർദധതാ നിവിഷ്ടം
പദ്മാപരിഷ്കാരമണിം പ്രഭൂതം |

മധ്യേന തസ്യഃ പ്രചിതേന കാലേ
മഞ്ജുഷയാ രൂപ്യഭുവാ ബഭൂവേ || 2.29 ||

ശനൈശ്ശനൈസ്താമുപചീയമാനാം
ദർശാന്തദീപ്താമിവ ചന്ദ്രലേഖാം |
അന്തഃസ്ഥക്യുഷ്ണാമവലോകയന്തഃ
ചക്രശ്ചകോരായിതമാത്മനേത്രൈഃ || 2.30 ||

മയി സ്ഥിതേ വിശ്വഗുരൗ മഹീയാൻ
മാ ഭൂത് ഭൂവോ ഭാര ഇതീവ മത്യാ |
സഖീജനാനാമവലംബ്യ ഹസ്താൻ
സഞ്ചാരലീലാം ശനകൈശ്ചകാര || 2.31 ||

മുകുന്ദഗർഭാ മുകുരേഷു ദേവി
നാപശ്യദാത്മാനമവാപ്തഭൂഷാ |
നാമത്രിഷാ നന്ദകദർപണേനാ -
ദിദൃക്ഷതാസ്ത്മാനമദ്യശ്യമൻയൈഃ || 2.32 ||

സ്രജഃ പ്രഭൂതാ ന ശശാക വോഽഗും
ദൂരേ കഥാ രത്നവിഭൂഷണാനാം |
ഭവിഷ്യതി ക്ഷോണിഭരാപനോദേ
പ്രത്യായനം പ്രാമമികം തദാസീത് || 2.33 ||

ദിവനുകസോ ദേവകവംശലക്ഷ്മീം
വിലോക്യ താം ലോകനിധാനഗർഭാം |
വിഭൂതിമഗ്രസരവേദവാദാഃ
വ്യാചഖ്യൂരസ്യ വിവിധപ്രകാരാം || 2.34 ||

പതിഃസസത്താമപി തത്പ്രഭാവാത്
അദുഃഖശീലാം സമയേ ഭവിത്രിം |

സുഖൈകതാനാമവലോക്യ ദേവീം
സ്വസമ്പദം സുചയതിതി മേനേ || 2.35 ||

പിത്യത്യാസാദ്യ സുരാസുരാണാം
പിതാമഹത്വം പ്രതിപത്ത്യമാനഃ |
അനന്തഗർഭാമവലോക്യ ദേവീം
അതുഷ്ട്യദന്ധേഷു ഗതാഭിലാഷഃ || 2.36 ||

താപോപശാന്തിം ജഗതാം ദിശന്തി
സന്ധ്യാപരാ സാധുജനപ്രതീക്ഷ്യാ |
താമീദൃശീം വിശ്വപിതൃഃ പ്രസൂതിം
സംവേദയന്തിവ സമാജഗാമ || 2.37 ||

സുവർണപീതാംബരവാസിനീ സാ
സ്വധാമസഞ്ചിരാദിതസൂര്യദീപ്തിഃ |
ഉപാസനീയാ ജഗതാം ബഭാസേ
മുരദ്വിഷോ മുർതിരിവ ദ്വിതീയാ || 2.38 ||

പ്രസക്തപാതശ്ചരമാംബുരാശൗ
രക്തോരുബിംബോ രവിരസ്തശൈലാത് |
ദിനാന്തനാഗേന ദൃഢപ്രണുനം
മനശ്ശിലാശൃംഗമിവാബഭാസേ || 2.39 ||

നിമജ്ജതാ വാരിനിയൗ സവിത്രാ
കോ നാമ ജായേത കരഗ്രഹീതാ |
തദേതി സംഭാവനയൈവ നൂനം
ദൂരാദുദക്ഷേപി കരാഗ്രമുച്യൈഃ || 2.40 ||

സ്തുരത്പ്രഭാകേസരമർകബിംബം
മമജ്ജ സിന്ധൗ മകരന്ദതാമ്രം |

സന്ധ്യാകുമാർയാ ഗഗനാംബുരാശഃ
ക്രീഡാഹൃതം ക്ഷിപ്തമിവാരവിനം || 2.41 ||

ഫണാമണിപ്രേക്ഷ്യവരാംശുബിംബഃ
സന്ധ്യാസുപർണീമവലോക്യ ഭീതഃ |
താപാധികോ വാസരപന്നഗേന്ദ്രഃ
പ്രായേണ പാതാലബിലം വിവേശ || 2.42 ||

പ്രദോഷരാഗാരൂണസൂര്യലക്ഷാത്
ഭിശാഗജോ ദൃപ്ത ഇവാതിഘോരഃ |
കാലോപനീതം മധുനാ സമേതം
അഭുക്ത മന്യേ കബലം പയോധിഃ || 2.43 ||

തദാ തമഃ പ്രോഷിതചന്ദ്രസൂര്യേ
ദോഷാമുവേ ദുഷിതസർവനേത്രം |
വിയോഗിനാം ശോകമയസ്യ വഹേനഃ
ആശാഗതോ ധൂമ ഇവാൻവഭാവി || 2.44 ||

സതാരപുഷ്പാ ധൃതപൽലവശ്രീഃ
പ്രച്ഛായനീരന്ദ്രതമഃപ്രതാനാ |
വിശ്വാഭിനന്ദ്യാ വവൃധേ തദാനീം
വൈഹായസീ കാപി വസന്തവൻയാ || 2.45 ||

അലക്ഷ്യത ശ്യാമലമന്തരിക്ഷം
താരാഭിരാദർശിതമൗക്തികൗഘം |
നിവത്സ്യതോ വിശ്വപതേരവൻയാം
കാലേന ഭൃത്യേന കൃതം വിതാനം || 2.46 ||

അഭ്യംഗനാദപ്രതിപന്നമൗനാ
നിമേഷഭാജോ നിയതം വനസ്ഥാഃ |

ദുരംഗതേ സ്വാമിനി പുഷ്കരിൺയഃ
തത്പ്രാപ്തിലാഭായ തപോ വിതേനൂഃ || 2.47 ||

നിമീലിതാനാം കമലോത്പലാനാം
നിഷ്ണന്നസഖൈരിവ ചക്രവാകൈഃ |
വിമുക്തഭോഗൈർവിദധേ വിഷണ്ണൈഃ
വിബോധവേലാവധികോ വിലാപഃ || 2.48 ||

തമിസ്രനീലാംബരസംവൃതാംഗീ
ശ്യാമാ ബഭൗ കിഞ്ചിദതീത്യ സന്ധ്യാം |
പ്രാചീനശൈലേ സമയാന്നിഗൂഢം
സമുദ്യതാ ചന്ദ്രമിവാഭിസർതും || 2.49 ||

നിശാകരേണ പ്രതിപന്നസത്ത്യാ
നിക്ഷിപ്തദേഹേവ പയോധിതൽപേ |
ജഗത്സമീക്ഷ്യാ ജഹതീ ച കാർശ്യം
പ്രാചീ ദിശാ പാണ്ഡരതാമയാസീത് || 2.50 ||

തമഃപ്രസംഗേന വിമുച്യമാനാ
ഗൗരപ്രഭാ ഗോത്രഭിദാഭിനന്ദ്യാ |
വിധൂദയാരംഭവിശേഷദ്യശ്യാ
പ്രാചീ ദിശാഭ്യാസത ദേവകീവ || 2.51 ||

അപത്യലാഭം യദുവീരപത്യാഃ
മഹോദധൗ മഗ്നസമുത്ഥിതേന |
തദ്യംശമാന്യേന സമീക്ഷ്യ പൂർവം
പ്രാപ്തം പ്രതീതേന പുരോധസേവ || 2.52 ||

ക്ഷേപലോപമേ സന്തമസേ നിരന്യേ
സോമം സുധാന്യോമമിവോദ്യമന്തീ |

ദുഗ്ധോദവേലേവ ദുദോഹ ലക്ഷ്മീം
ആശാ മനോജ്ഞാമമരേന്ദ്രമാന്യാ || 2.53 ||

തമസ്സമാക്രാന്തിവശേന പൂർവം
ജ്ജേന്ത നിമഗ്നൈരിവ ഭൂതയാത്ര്യാം |
തതസ്സുഷാരാംശുകരാവഗുവൈഃ
ഉത്തദ്യമാനൈരിവ ശൈലശൃംഗൈഃ || 2.54 ||

ദിശസ്സദാനീമവനീധരാണാം
സഗൈരികൈഃ പാരദപങ്കലേപൈഃ |
ചകാശീരേ ചന്ദ്രമസോ മയുവൈഃ
പഞ്ചായുധസ്യേവ ശരൈഃ പ്രദീപ്തൈഃ || 2.55 ||

സമുന്നമന്തി കുടിലായതാത്മാ
ശശാങ്കലേഖോദയദ്യശ്യകോടിഃ |
വിയോഗിചേതോലവനേ പ്രവീണാ
കാമോദ്യതാ കാഞ്ചനശങ്കുലേവ || 2.56 ||

തമാംസി ദുർവാരബലഃ സ കാലഃ
പ്രായോ വിലോപ്തും സഹസാ ദിശാം ച |
മനാംസി കാമശ്ച മനസ്വിനീനാം
പ്രായുക്ത ശൈത്യാധികമർധചന്ദ്രം || 2.57 ||

കരേണ സങ്കോചിതപുഷ്പരേണ
മദപ്രതിച്ഛന്ദകലങ്കഭൂമാ |
ക്ഷിപ്ത്വാ തമശ്ശൈവലമുൻമമജ്ജ
മഗ്നോ ദിശാനാഗ ഇവേന്ദുരണ്യൈഃ || 2.58 ||

മദോദയാതാമ്രകപോലദാസാ
ശക്രസ്യ കാഷ്ടാ ശശിനാ ചകാശേ |

ഉദേയുഷാ വ്യഞ്ജയിതും ത്രിലോകീം
നാഥസ്യ സാ നാഭിരിവാംബുജേന || 2.59 ||

സമീപതഃ സന്തമസാംബുരാശേഃ
ബഭാര ശംഖാകൃതിരിന്ദുബിംബഃ |
പിത്തോപരാഗാദിവ പീതിമാനം
ദോഷാവിലപ്രോഷിതദ്യുഷ്ടിദത്താത് || 2.60 ||

കൃശോദരിലോചനകൃഷ്ണലക്ഷ്മാ
രാത്രയാഃ സമീദ്ധോദയരാഗ ഇന്ദുഃ |
കസ്തുരികാകുങ്കുമചിത്രിതാത്മാ
കർപൂരവിൻയാസ ഇവാൻവഭാവി || 2.61 ||

പ്രസാദമന്തഃകരണസ്യ ദാതാ
പ്രത്യക്ഷയൻ വിശ്വമിദം പ്രകാശൈഃ |
തമശ്ച രാഗം ച വിധൂയ ചന്ദ്രഃ
സമ്മോദനം സത്തമിഭവോൽലലാസ || 2.62 ||

നിശാകരോ വാരിധിനിസ്സ്യനാനാം
നിഷ്ഠാദകഃ കുന്ദരുചിശ്ചകാശേ |
ഉദേഷ്യതശ്ചക്രദ്യുതോ നിയോഗാത്
പ്രാദുർഭവൻ പ്രാഗിവ പാഞ്ചജന്യഃ || 2.63 ||

മൃഗേണ നിഷ്ഠനമൃഗാജിനശ്രീഃ
സ്വപാദവിക്ഷേപമിതാന്തരിക്ഷഃ |
മുരദ്വിഷോ വാമനമൂർതിഭാജഃ
പർയായതാമൻവഗമച്ഛശാകഃ || 2.64 ||

ജിഗായ ശംഖാശ്രിതശൈവലാഭഃ
ചാരുദ്യുതേശ്ചന്ദ്രമസഃ കലങ്കഃ |

ഉദീയമാനസ്യ മഹോർമിയോഗാത്
സാമീച്യുതം സാഗരമുലപങ്കം || 2.65 ||

ഉദേത്യ തുംഗാദുദയാദ്രിശൃംഗാത്
തമോഗജാൻ അഗ്രകരേണ നിഘ്നൻ |
നിശാകരസ്തൻമദലേപലക്ഷ്യാ
സിതാഭിശുഃ സിംഹദശാമയാസീത് || 2.66 ||

നിശീമലക്ഷ്യാ ഇവ പുണ്ഡരീകം
നിർവേശസിന്ധോരിവ ഘേനചക്രം |
തമൻവവൈക്ഷന്ത വിലാസതന്ത്രാഃ
താരാമണീനാമിവ സൂതിശുക്ലതിം || 2.67 ||

ഉദാരതാരാഗണബുദ്ബുദൗഘഃ
ചന്ദ്രേണ സമ്പന്നസുധാപ്രസൂതിഃ |
അശേഷദ്യശ്യാമധിഗമ്യ ലക്ഷ്മീം
ആലോകദുഗ്ധോദധിരാബഭാസേ || 2.68 ||

പ്രകാശയൻ വിശ്വമിദം യഥാവത്
ചന്ദ്രോദയോദ്ദീപിതസൗമ്യതാരഃ |
ആസീന്നിശീമോ ജഗതഃ പ്രഭൂതാത്
അന്ധസ്യ ദൈവാദിവ ദൃഷ്ടിലാഭഃ || 2.69 ||

വിശോധിതാദിഷ്ണുപദാത് ക്ഷരന്തി
വിഷ്യങ്മുഖീ സാഗരവ്യഭിഹേതോഃ |
തമോമയീം സൂർയസുതാം നിഗീർയ
ജ്യാത്സ്നാനദീ ശോണമപി വ്യമുഞ്ചത് || 2.70 ||

പ്രിയാമുഖൈസ്തോയമധു പ്രദിഷ്ടം
പീത്യാ നവം പ്രീത ഇവാംബുരാശിഃ |

സമേത്യ ചന്ദ്രദ്യുതിനർതകീഭിഃ
തരംഗിതം താണധവമാതതാന || 2.71 ||

കലങ്കചിത്രീകൃതമിന്ദുഖണ്ഡം
തമഃ സമധ്യാസിതസത്യകൽപം |
അശുഷ്കശൈവാലമിവാബഭാസേ
സിദ്ധാപഗാസൈകതമർധദ്യശ്യം || 2.72 ||

സ്വമധ്യസമ്പന്നവിശുദ്ധയാമാ
ശ്യാമാ ച സാ ദേവകനന്ദിനീ ച |
തമഃ ക്ഷിപന്ത്യൗ ജഗതാം ത്രയാണാം
അന്യോന്യസംവാദമിവാൻവദുതാം || 2.73 ||

ശാഖാവകാശേഷു കൃതപ്രവേശൈഃ
ചന്ദ്രാതപൈരാശ്രിതചാരകൃത്യൈഃ |
ഹതാവശിഷ്ടാനി തമാംസി ഹന്തും
സ്ഥാനം തദാക്രാന്തമദ്യഗൃതേവ || 2.74 ||

പരാകൃതധ്യാന്തനികായപങ്കൈഃ
പർയാപ്തതാരാഗണഫേനപുണ്ണൈഃ |
അശോഭത ദ്യൗരസമായുധസ്യ
യശഃപ്രവാഹൈരിവ ചന്ദ്രപാദൈഃ || 2.75 ||

ദദാനയാ ദിക്സരിതാം പ്രസാദം
പ്രസക്തഹംസാഗമയാ സ്വകാന്ത്യാ |
അപാകൃതധ്യാന്തഘനപ്രവൃത്തയാ
ശരത്തിഷ്ഠാ ചന്ദ്രികയാ ചകാശേ || 2.76 ||

കലാവതാ കാമവിഹാരനാഭ്യേ
കാലോചിതം കൽപയതേവ നർമ |

അമോഘമായാപലിതകരൺയഃ

പ്രായോ ദിശാം ദീധിതയഃ പ്രയുക്താഃ || 2.77 ||

കദംബമാലാഭിരധീതലാസ്യഃ

കൽയാണസംഭൃതിരഭൂത് പ്രജാനാം |

പ്രിയോദയസ്തീതരുചോ രജൻയാഃ

സന്തോഷനിഃശ്യാസനിഭഃ സമീരഃ || 2.78 ||

പ്രായേണ ഹംസൈരവധൂതസംഗാ

ചാരൂന്മീതാ സംഭൃതഭൃംഗനാദാ |

സർവോപഭോഗ്യേ സമയേ പ്രസൂക്തം

കുമുദ്വതീ കോകനദം ജഹാസ || 2.79 ||

കലകലക്ഷണ സമൈക്ഷി കാചിത്

കസ്തൂരികാപത്രവിശേഷകാന്തിഃ |

സുധാംശുബിംബവ്യപദേശദ്യശ്യേ

മുഗ്ധേ രജൻയാ മുഖപുണ്ഡരീകേ || 2.80 ||

തലേഷ്യവേപന്ത മഹീരുഹാണാം

ഛായാസ്തദാ മാരുതകമ്പിതാനാം |

ശശാകസിംഹേന തമോഗജാനാം

ലൂനാകൃതീനാമിവ ഗാത്രഖണ്ഡാഃ || 2.81 ||

തമസ്തരംഗാനവസാദയന്ത്യാ

സമേയുഷീ ചന്ദ്രികയാ മഹത്യാ |

ശ്യാമാ ബഭൗ സാന്ദ്രനവോത്പലശ്രീഃ

സുരസ്രവന്ത്യേവ കലിന്ദകൻയാ || 2.82 ||

സ്വവിപ്രയോഗവ്യസനാനിപീതം

ഭൃംഗാപദേശേന കുമുദ്വതീഭിഃ |

സുധാഭിരാപ്താവ്യ കരസ്ഥിതാഭിഃ
പ്രചയാവയാമാസ വിഷം സുധാംശുഃ || 2.83 ||

ചകാശിരേ പത്രകലാസമൃദ്ധ്യാ
വ്യോമോപമേ വാരിണി കൈരവാണി |
കലങ്കദൃശ്യഭ്രമരാണി കാലേ
സ്വനാഥ സാധർമ്യമുപാഗതാനി || 2.84 ||

സരിൻമുഖോപാഹൃതമംബുരാശിഃ
പീത്യേവ തോയം മധു ജ്യാതഹർഷഃ |
ചകാര ചന്ദ്രപ്രതിയാതനാനാം
കരഗ്രഹൈഃ കാമപി രാസലീലാം || 2.85 ||

പ്രസാദഭാജോരുദയോരഭൂതാം
ഉഭാവനിർധാർയമിമോവിശേഷൗ |
നദഃസ്ഥലേ ശീതരുചിഃ സതാരേ
സകൈരവേ തത്പ്രതിമാ ച തോയേ || 2.86 ||

നദസ്തൂഷാരാംശുമയുഖയോഗാത്
തമിസ്രയാ മോക്ഷമവിനതേവ |
അത്യച്യുതഃ തത്ത്വവിദോ നിശായാം
അന്തർമുഖം ചിത്തമിവാത്മയോഗാത് || 2.87 ||

സഹോദിതാ ചന്ദ്രമസാ ബഭാസേ
ജ്യോത്സ്നാ പയോധേരുപജ്യാതരാഗാ |
തദാതനേ സംജനന്യേപി ശൗരേഃ
സഹായിനീ സാഗരസംഭവേവ || 2.88 ||

പ്രബുദ്ധതാരാകുമുദാബ്ധിചന്ദ്രേ
നിദ്രാണനിശ്ശേഷജനേ നിശീമേ |

സ താദൃശോ ദേവപതേഃ പ്രസൂതിം
പുഷ്യൻ ബഭൗ പുൺയതമോ മുഹൂർതഃ || 2.89 ||

ഭാഗേന പൂർവേണ തമോമയേന
പ്രകാശപൂർണേന ച പശ്ചിമേന |
തദാ നിശീമഃ സ സതാം പ്രസതൈത്യ
സംസാരമുക്ത്യോരിവ സന്ധിരാസീത് || 2.90 ||

പ്രാഗേവ ജ്ഞാനേന സിതേന ധാജ്ഞാ
മധ്യോപലക്ഷ്യണ ച മാധവേന |
പ്രകാമപുൺയാ വസുദേവപത്യാ
സമ്പന്നസാമ്യേവ നിശാ ബഭാസേ || 2.91 ||

സഹ പ്രതിച്ഛന്ദശശാങ്കഭേദഭിഃ
സരസ്വതാം താണധവിനസ്തരംഗാഃ |
അവേക്ഷ്യ ശൗരേരവതാരവേലാം
സന്തോഷനിഷ്ഠാ ഇവ സമ്പ്രണേദുഃ || 2.92 ||

അവാദിതോദീരിതവാദ്യഘോഷം
ദിശാഭിരാമ്രേഡിതദിവ്യഗീതം |
സതാമുപസ്ഥാപിതസത്തലാസ്യം
സംഗീതമാംഗൽയമഭൂത് തദാനീം || 2.93 ||

പ്രദീപിതൈഃ കംസഗൃഹേഷു ദീപൈഃ
താപൈശ്ച ഭാവേഷു തപോധനാനാം |
അലഭ്യത ക്ഷിപ്രമലബ്ധഭംഗൈഃ
അഹേതൂനിർവാണദശാനുഭൃതിഃ || 2.94 ||

അജഃ സ്വജൻമാർഹതയാന്മുദേനേ
യാമഷ്ടമീം യാദവഭാവമിച്ഛൻ |

ദ്വിതീയയാ ഭാവിതയോഗനിദ്രാ

സാദ്ഭൂത് തദാനീം പ്രഥമാ തിഥീനാം || 2.95 ||

അഥ സിതരുചിലഗേ സിദ്ധപഞ്ചഗ്രഹോച്ഛേ

വൃജ്ഞനയദനഘാനാം വൈജയന്ത്യാം ജയന്ത്യാം |

നിഖിലഭുവനപദ്മക്ലേശനിദ്രാപനുത്തൈ

ദിനകരമനപായം ദേവകീപൂർവസന്ധ്യാ || 2.96 ||

അവതരതി മുകുന്ദേ സമ്പദാമേകകന്ദേ

സുരഭിതഹരിദന്താം സ്വാദുമാധ്വീകദിഗ്ധാം |

അഭജ്ഞത വസുദേവസ്ഥാനമാനന്ദനിഷ്ഠൈഃ

അമരമിമുനഹസ്സൈരാഹിതാം പുഷ്പവൃഷ്ടിം || 2.97 ||

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്ഭേക്ഷനാമസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

യാദവാഭ്യുദയേ മഹാകാവ്യേ ദ്വിതീയഃ സർഗഃ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||